

СУПРАВЕНТРИКУЛАРНА ТАХИКАРДИЈА (СВТ)

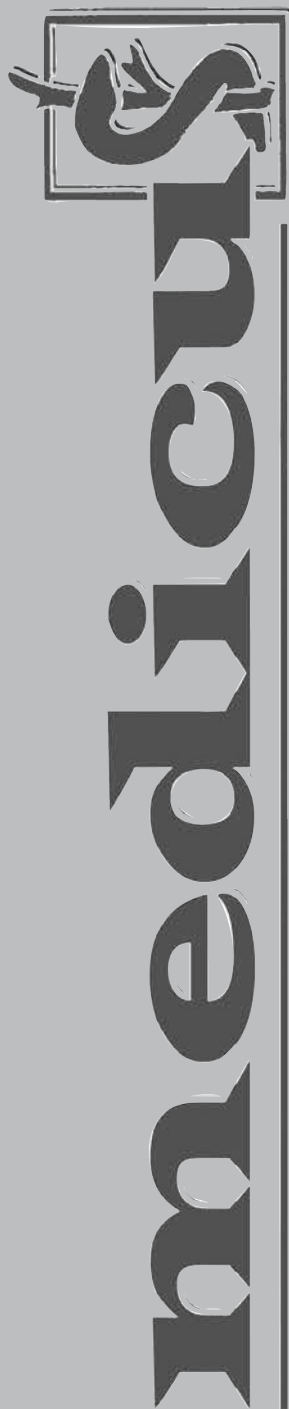
ПРИМЕНАТА НА ПСИХОАНАЛИЗАТА ВО СУДСКАТА ПРАКСА

ДЕРМАТОЗИ ВО ГРАВИДИТЕТОТ

**ХОЛИСТИЧКИ ПРИСТАП ВО ПОРОДУВАЊЕТО –
ЕДНА ПОИНАКВА ПРИКАЗНА ЗА ПОРОДУВАЊЕТО**

СОДРЖИНА

ИНТЕРВЈУ со д-р Сашко Николов	4
Вангелица Гаврилова ПРИМЕНАТА НА ПСИХОАНАЛИЗАТА ВО СУДСКАТА ПРАКСА	8
Александар Серафимов СУПРАВЕНТРИКУЛАРНА ТАХИКАРДИЈА (СВТ)	10
Благица Лазарова, Слободан Рогач ИНТЕРПРЕТАЦИЈА НА БЕТЕСДА СИСТЕМОТ ЗА ТИРОИДНИ ЦИТОПАТОЛОШКИ ИЗВЕШТАИ (ПРВ ДЕЛ)	12
Пане Андов, Ленче Николовска ЗАСТАПЕНОСТ И РЕХАБИЛИТАЦИЈА НА ФРАКТУРИ НА КЛАВИКУЛА ВО ДЕТСКА ВОЗРАСТ.....	14
Лидија Петровска, Мартина Ѓорѓиевска Камчева, Јулијана Максимовиќ Милева ДЕРМАТОЗИ ВО ГРАВИДИТЕТОТ	15
Виолета Ефтимова ХОЛИСТИЧКИ ПРИСТАП ВО ПОРОДУВАЊЕТО – ЕДНА ПОИНАКВА ПРИКАЗНА ЗА ПОРОДУВАЊЕТО	17
Љупка Лазарева, Александар Стојановски АНТИКОАГУЛАНТНА ТЕРАПИЈА ВО БРЕМЕНОСТ ПРВ ДЕЛ	18
Кировска Ивона, Величкова Невенка ВАЖНОСТА НА КВАЛИТАТИВНИТЕ И КВАНТИТАТИВНИТЕ БИОЛОШКИ МЕТОДИ ЗА ЕВАЛУАЦИЈА И СКРИНИНГ НА МИКОТОКСИНИ	20
Ертан Јигиз, Ленче Николовска ЕФИКАСНОСТ НА ТРАДИЦИОНАЛНАТА КИНЕСКА МЕДИЦИНА ПРИ ЛЕКУВАЊЕ НА ХУМЕРОСКАПУЛАРЕН ПЕРИАРТРИТ	22
Ангела Адраманова, Невенка Величкова ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЛАБОРАТОРИСКИ ТЕСТОВИ ЗА ДИЈАГНОСТИЦИРАЊЕ НА НАСЛЕДНИ КОАГУЛОПАТИИ (ХЕМОФИЛИЈА И VON WILLEBRAND-ова БОЛЕСТ)	24
Орде Кантарџиоски, Ленче Николовска ТРЕТМАН НА МУСКУЛНО-СКЕЛЕТНА БОЛКА	26
Наташа Лонгурова, Катерина Златановска ПРОФЕСИОНАЛНИ ЗАБОЛУВАЊА КАЈ СТОМАТОЛОЗИТЕ	28
Катерина Златановска, Наташа Лонгурова ФЛЕКСИБИЛНИ ПРОТЕЗИ КАКО АЛТЕРНАТИВНО РЕШЕНИЕ ПРИ ПАРЦИЈАЛНА БЕЗЗАБНОСТ	30

Ертан Јигиз, Ленче Николовска,
Факултет за Медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

ЕФИКАСНОСТ НА ТРАДИЦИОНАЛНАТА КИНЕСКА МЕДИЦИНА ПРИ ЛЕКУВАЊЕ НА ХУМЕРОСКАПУЛАРЕН ПЕРИАРТРИТ

Според традиционалната кинеска медицина, болката во рамото најчесто се должи на периартритис на рамото или повреда на меките ткива, поради инвазија на ветер и студ или засегање на енергетските меридијани или тетивите, кои го попречуваат преминувањето на енергијата Чи (Qi) и крвта и резултираат во болка. За терапевтски цели, Синдромот на смрзнато рамо треба да се разликува од другите повреди кои предизвикуваат вкочанетост и болка во рамото, како што е руптура на ротаторската манжетна. Локализацијата и степенот на повредата се одредува со примена на Функционални тестови или доколку е потребно, рендгенграфија или скенирање.

Многу често смрзнатото рамо поминува само од себе, постепено и без интервенција, но потребни се неколку месеци. Болката при движење на рамото се ублажува со употреба на обични анти-инфламаторни лекови, а кај тешки случаи, краткотрајно може да се користат стероиди. Примената на вежби за истегнување и вежби за зголемување на опсегот на движење во рамото, може значително да го забрза процесот на лекување. Методите на традиционална кинеска медицина, особено акупунктурата, се покажале како многу ефикасни во справувањето со синдромот на смрзнато рамо.

Целта на истражувањето е да се одреди ефикасноста на методите на ТКМ при лекување на пациентите со Хумероскапуларен периартрит.

МЕТОДИ НА ИСТРАЖУВАЊЕ:

За да се одреди ефективностa на различните методи за традиционална кинеска медицина за намалување на болката и моторниот дефицит кај пациентите со Синдром на смрзнато рамо, користена ја „Кохран базата на

податоци за систематски прегледи“ (CochraneDatabase of SystematicReviews).

Применета е стратегијата за пребарување, препорачана од Кохран Групацијата за нарушувања на движењето (CochraneMovementDisordersGroup), за да пронајдеме релевантни статии за прегледот, користејќи изрази за пребарување, синоними и филтри за регрутирање на клинички испитувања.

РЕЗУЛТАТИ:

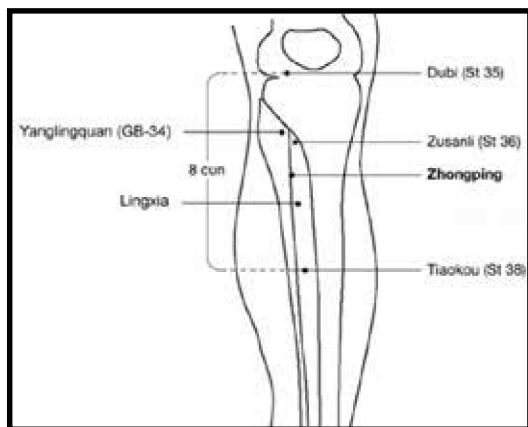
Направен е систематски преглед на голем број контролирани испитувања за да се утврди ефективностa на различните ТКМ методи и интервенции за третман на смрзнато рамо. Добиени се копии на целосни статии и клинички испитувања и истите се класифицирани според видот на интервенцијата:

Еден од најраните кинески извештаи за третман на смрзнато рамо со акупунктура во дистални точки е објавен во 1991 година (1), кој што е заснован на едноставен метод на лекување. Авторот на статијата, ZhangMaohai, се фокусира на една акупунктурна точка, Yanglingquan (GB-34), дистална точкa сместена на ногата, која според него е многу поефикасна од акупунктура на повеќе точки. Точката е третирана само од една

страна, т.е. од истатата страна на засегнатото рамо. Во ретки случаи кога третманот не дава резултат, се прави акупунктура на точката Yanglingquan (GB-34), на ногата од спротивната страна на засегнатото рамо.

Техниката се состои во длабока инсерција на иглата (2,0-2,5 cm), проследена со ротирање и потиснување за да се добие реакција на енергијата Qi; Техниката на редукција се применува кај сите пациенти. Иглата се маневрира на секои 3-5 минути за да се одржи стимулацијата на енергијата Qi. Во меѓувреме, на пациентот му се препорачува да го движи рамениот зглоб. Вкупното време на задржување на иглата изнесува околу 30 минути. Еден курс на лекување трае пет дена и содржи по една акупунктурна сесија секој ден. По спроведувањето на два курса на лекување (со пауза од еден или два дена помеѓу курсевите), фреквенцијата на третманите се намалува на секој втор ден се додека не се постигнат задоволителни резултати. Во случај на акутна болка во рамото, се применува електростимулација на акупунктурните игли (со периодични бранови и силен интензитет)(3). Како резултат на оваа терапија, 64% или 110 од 172 третирани пациенти биле излекувани, а сите останати (со исклучок на 8 пациенти) покажуваат одреден степен на подобрување.

Сличен метод е опишан одFengZhengen(4), со инсерција во дополнителната точка Lingxia на истата страна до засегнатото рамо, лоцирана 2 сантиметри под точката Yanglingquan (GB-34). Точката Sanjian (LI-3) е третирана на раката од спротивната страна на засегнатото рамо. Третманот се прави еднаш дневно во период од 10 дена, проследено со пауза од 2 дена, а потоа се прават уште

10 сесии. На крајот од лекувањето, од вкупно 210 третирани пациенти, кај 158 случаи е постигнато потполно лекување, 40 пациенти е постигнато одредено подобрување, додека кај 12 случаи не се забележани никакви ефекти од лекувањето. Според авторот, изборот на точката Lingxia, наместо точката Yanglingquan (GB-34), се заснова на фактот дека на ова место нашол обележана чувствителна точка која, кога ќе се притисне, ја олеснува болката во рамото.

K.O. Sun и неговите колеги во Хонг Конг (5) ја избираат точката Zhongping за третман на смрзнато рамо. Zhongping е дополнителна точка (extrapoint), лоцирана 1 цун под точката Zusanli (ST-36). Се применува длабока инсерција на иглата (2,5 цуни) и стимулација за добивање на De-Qi, проследено со дополнителна стимулација на секои 5-6 минути. Времетраење на задржување на иглата изнесува 20 минути. Третманите се прават двапати неделно, во период од шест недели. Студијата вклучува 22 пациенти во контролна група, (се применуваат само вежби за движење на рамото) и 13 пациенти во експерименталната група (вежби + акупунктура). По завршување на третманот, и кај двете групи се

забележува подобрување, со значителна предност кај пациентите од експерименталната група.

Jorge Vas и Emilio Perea-Millaги споредуваат ефектите од акупунктура во точката Tiaokou (ST-38) за намалување на болката во рамото (6). Успешната примена на Tiaokou (ST-38) кај смрзнато рамо е спомената во една публикација од германски акупунктуристи (7).

Локалните точки избрани за лекување на смрзнатото рамо најчесто се локализирани на меридијанот на тенкото црево, особено од (SI-9) преку (SI-12), кои поминуваат низ областа на рамото. Клучна точка е Bingfeng (SI-12) во зоната на припојување на капсулата на рамото. Точката Bingfeng (т.н. ловец на ветрот) може да се открие со кревање на раката, при што се создава вдлабнување на местото каде е лоцирана точката (8). Се користи за ублажување на болка во рамото придружена со потешкотии при подигање на раката, како што се случува со смрзнатото рамо.

ДИСКУСИЈА:

Како што може да се забележи, ТКМ методите што се користат за третман на смрзнато рамо вклучуваат терапија со акупунктура, електроакупунктура и моксибустија, со изборни различни акупунктурни точки.

Постојат две главни стратегии на акупунктурен третман: вклучувањена локални или дистални точки.

Многу од избраните локални точки сенаоѓаат на рамото, некоидруги точки се локализирани на засегнатиот меридијан (главно меридијаните на тенкото црево и дебелото црево), подолжина нарацете. Освен локални се користат и дистални точки (акупунктурни точки под коленото).

Акупунктурни точки кои што најчестосе избираат:

Локални точки: Jianyu (LI-15), Bianaо (LI-14) и Quchi (LI-11) на меридијанот на дебелото црево и Jianzhen (SI-9), Bingfeng (SI-12) и Houxi (SI-3) на меридијанот на тен-

кото црево.

Најчестокористени дистални точки се: Yanglingquan (GB-34) и Tiaokou (ST-38), плус неколку дополнителни акупунктурни точки помеѓу и на двестрани од набројаните точки.

Вонеко ислучаи, се применува контралатерален третман. Во другислучаи се третираат и локални и дистални точки на засегнатата страна. Многу поретко се користат и локални и дистални точки истовремено.

ЗАКЛУЧОК: Од прегледот на бројните клинички испитувања, може да се заклучи дека, за лекување на лицата со Хумероскапуларен периартрит најчесто се применува конзервативен третман кој вклучува физикална терапија и кинезитерапија, а во последно време за третман на оваа состојба се поатрактивни стануваат методите на традиционалната кинеска медицина, при што посебен акцент е ставен на акупунктурата.

Резултатите од истражувањата за ефектите на традиционална кинеска медицина покажуваат дека кај пациентите лекувани само со конзервативен третман се постигната додека кај пациентите кај кои се применуваат методи на ТКМ се забележува многу поголема ефикасност од лекувањето. Со додавање на акупунктура, електроакупунктура и моксибустија е постигнато драстично намалување на болката и зголемување на обемот на движење во раменскиот зглоб.

КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА

Zhang Maohai, Treatment of periarthritis with acupuncture at yanglingquan (GB-34), Journal of Traditional Chinese Medicine; 11(1): 9-10.

Lü Jingshan, The clinical application of yanglingquan (GB-34) point, Journal of Traditional Chinese Medicine; 13(3): 179-181.

Liu G and Wang S, Needling at contralateral yanglingquan in treatment of shoulder periarthritis: report of 115 cases, International Journal of Clinical Acupuncture; (4): 297-300. идруги.